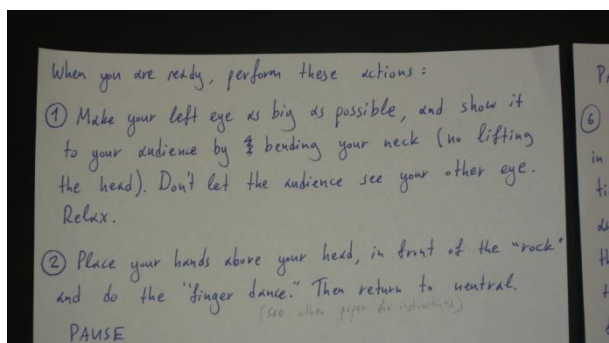
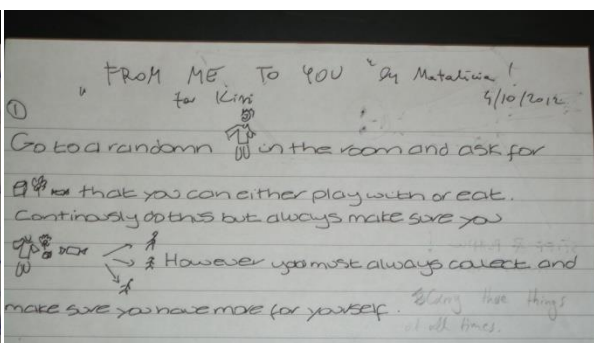

Mateusz Czekaj, Warsztaty Motion Bank, Frankfurt Lab, Frankfurt nad Menem, Niemcy

Motion Bank to długofalowy projekt The Forsythe Company, którego celem jest produkcja cyfrowych partytur tańca będących wynikiem współpracy różnych badaczy (m. in. humanistów, biomechaników, psychologów, neurobiologów czy programistów) z zaproszonymi choreografami – całość prowadzona pod kierunkiem Scotta deLahunta. Tym razem zaproszonym artystą była Antonia Baehr, niemiecka choreografka, performerka i artystka filmowa, wykorzystująca intensywnie instrukcje (*scores*) w swojej pracy twórczej. Podczas warsztatu zatytułowanego *Tender Ties and Whiskers Wax (Czule Więzy i Wąsy z Wosku)* uczestnicy poznawali różne modele tworzenia i czytania instrukcji (np. utworów teatralnych Johna Cage'a), reżyserowania solówek dla siebie i innych oraz współpracowali z pozostałymi uczestnikami siedmioosobowej grupy. Wiele problemów zostało tu poddanych dyskusji, m. in. kwestie dotyczące granicy między precyzyjnym wykonaniem instrukcji a ich dobrowolną interpretacją, kwestie problemu przypisania autorstwa, kompozycyjnego zestawiania niezależnych solówek oraz ich odbioru przez wykonawców i widzów, a także przejrzystości i czytelności instrukcji. Dzięki udziałowi w projekcie zapoznałem się też z teoretycznymi i praktycznymi aspektami zastosowania cyfrowych narzędzi, których celem jest tworzenie nowej jakości notacji tanecznej.

Tekst

Tekst z piktogramami (rebusy)

Mateusz Czekaj, Warsztaty Motion Bank, Frankfurt Lab, Frankfurt nad Menem, Niemcy

Bartosz Figurski, Warsztaty GaGa Summer Intensive, Tel Awiw, Izrael

Udało mi się poznać założenia GaGi i wypróbować je w praktyce. Metoda ta daje tancerzom możliwość poznania i rozwinięcia możliwości motorycznych. Praca w systemie GaGi polega na uruchomieniu subtelnych aspektów cielesności i daje możliwość wypracowania lepszej samoświadomości ruchowej, co w konsekwencji wpływa na polepszenie jakości techniki tańca. Nauka repertuaru pozwala na sprawdzenie wypracowanych konceptów w praktyce. Uważam, że metoda GaGi ma duże znaczenie dla wypracowania jednolitych jakości w tańcu, co w przypadku dużych zespołów jest istotnym czynnikiem warunkującym jego poziom. Dwutygodniowy pobyt Tel Awiwie dał mi możliwość poznania środowiska tanecznego, udało mi się również zebrać materiały dotyczące tematu mojej pracy magisterskiej.

Katarzyna Gocał, Projekt „Kierunek Taniec Azja”, Macau, Chińska Republika Ludowa

Projekt „Kierunek Taniec Azja” obejmował wizytę studyjną studentów i pedagogów Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Macau Conservatory. W ramach wizyty zostały zrealizowane m.in. wspólne warsztaty taneczne oraz twórcze prowadzone przez polskich pedagogów z udziałem studentów z Macau Conservator i PWST WTT oraz warsztaty twórcze prowadzone przez studentów WTT pod nadzorem pedagogów. Oprócz wymienionych działań miałam okazję współpracować z lokalnymi artystami sztuk performatywnych przy projekcie zakończonym pokazem dla mieszkańców Macau. Miałam możliwość poznania tradycyjnego tańca chińskiego oraz współczesnej formy hip hopu. Po całym dniu prób następowało omówienie dotychczasowych rezultatów pracy i twórcza dyskusja na temat historii, tradycji i życia we współczesnym Macau. Szczególnie interesowała nas nowa jakość artystyczna, która powstała z mieszanki tradycyjnej kultury chińskiej – tańca chińskiego i tai chi – ze współcześnie istniejącymi w Macau formami tańca - tańcem współczesnym i hip hopem. Połączenie tradycyjnych ruchów rąk w tańcu chińskim z charakterystyczną dla polskiej techniki tańca współczesnego pracą kręgosłupa i głowy okazało się bardzo interesujące. Kluczowe było dla nas zagadnienie tożsamości. Przekonaliśmy się, że tworząc to co nowe, nie powinniśmy odżegnywać się od własnej tradycji, ponieważ poszukiwanie swoich korzeni i umożliwienie innym ich poznania sprawia, że nasza twórczość staje się oryginalna i niepowtarzalna.

(Anna Nowak, II semestr studiów na kierunku Taniec Współczesny/ Kontekst/ Choreografia, Inter-University Center for Dance - HZT, Berlin, Niemcy)

Anna Nowak, II semestr studiów na kierunku Taniec Współczesny/ Kontekst/ Choreografia, Inter-University Center for Dance (HZT), Berlin, Niemcy

Uzyskane wsparcie umożliwiło mi rozwinięcie projektów choreograficznych, które zaprezentowane zostały do tej pory w Berlinie, Barcelonie i Madrycie. Pierwszy z nich to spektakl *Flights of Fancy (Jane Eyre)*, nad którym pracowałam wraz z Martinem Hansenem i Aną Jelusic. W procesie twórczym zainicjowanym przez Martina Hansena – niezależnego tancerza pracującego w Berlinie – stosowaliśmy niehierarchiczne formy współpracy, w trakcie której materiał sceniczny związany w dużej mierze z mową i językiem werbalnym powstawał na drodze stawiania sobie nawzajem zadań performerskich i dramaturgicznych. Druga inicjatywa to zrealizowana w czerwcu tego roku współpraca z hiszpańskim artystą pracującym z medium głosu Jaume Ferrete. W ramach tej szczególnej kolaboracji na odległość (między Barceloną a Berlinem) wykonałam autorski remiks jednej z prac Ferrete'a *Voz Mal*. Ostatnie przedsięwzięcie zrealizowane w drugim semestrze moich studiów w HZT

to performans o strukturze gry zatytułowany *The Brunch*, przygotowany w sierpniu 2012 wraz z Agatą Siniarską, Aną Jelusic, Roni Katz i Kathariną Greimel. W pracy nad tym projektem skupiliśmy się głównie na różnych aspektach komunikacji werbalnej, dynamice grupy oraz relacji performer-publiczność i związanych z nią oczekiwaniach.

Anna Nowicka, Pobyt na festiwalu ImPulsTanz, Wiedeń, Austria

Mój pobyt na festiwalu ImPulsTanz był podzielony na trzy etapy. Jako stypendystka programu danceWEB zostałam zaproszona, żeby przyjechać do Wiednia kilka dni przed oficjalnym rozpoczęciem festiwalu. Przez trzy dni 67 stypendystów danceWEB pracowało z tegorocznymi mentorami: Robin Poitras i Benoît Lachambrem. Drugi etap projektu obejmował udział w festiwalu ImPulsTanz. W ciągu czterech tygodni jego trwania wzięłam udział w ośmiu warsztatach i trzech *coaching projects*, licznych prezentacjach działań artystycznych i wykładach, obejrzałam ponad 35 spektakli tańca, zapoznałam się z pracami innych stypendystów, zaprezentowałam własne badania w dziedzinie tańca. Trzeci etap festiwalu obejmował podsumowanie pracy, dwa dni warsztatów z mentorami i dyskusje dotyczące możliwości kontynuowania pracy. Udział w festiwalu był dla mnie niezwykle szansą dalszego rozwoju jako tancerki współczesnej i choreografki. Warsztaty i *coaching projects* pozwoliły mi poznać nowe metody pracy, udoskonalić techniki performerskie, jak również skonfrontować własny sposób myślenia o tańcu z przekonaniem wybitnych przedstawicieli tańca współczesnego. W rezultacie powracam do własnej praktyki i rozwoju autorskich metod pracy z ciałem wzbogacony o nowe pytania, nowe narzędzia i propozycje.

Aleksandra Osowicz, Kurs PEPC: Choreographic Creation, Dance Research and Training Programme (IV semester), Lizbona, Portugalia

Podczas intensywnych, codziennych zajęć poznałam w teorii i praktyce zasady kompozycji tańca (*real time composition, spontaneous movement*) oraz improwizacji w ruchu (*authentic movement/fiction, imaginary dance, sensual body*). To doświadczenie pomogło mi znaleźć swój indywidualny język wypowiedzi ruchowej oraz kierunek, w którym chciałabym się rozwijać. Poznałam alfabet nowego pokolenia twórców, trendy i tendencje we współczesnej sztuce performansu. Podczas całego dwuletniego kursu miałam okazję współpracować z uznanymi artystami: Vera Mantero, Meg Stuart, Joao Fiadero, Lisa Nelson, Loïc Touzé, K.J. Holmes, Patricia Portela, Jennifer Lacey, Sofia Dias, Madalena Victorino, Mark Tompkins. Podczas zajęć indywidualnych i grupowych poznałam

zarówno ich metodologię tworzenia, jak i codzienny warsztat pracy. Nawiązałam także współpracę z nową generacją choreografów.

(Katarzyna Słoboda, kwerenda naukowa, Nowy Jork, USA. Na zdjęciu: Judson Memorial Church)

Katarzyna Słoboda, kwerenda naukowa, Nowy Jork, USA

Celem badań, które odbyłam w Nowym Jorku między 9 listopada a 8 grudnia 2012, było zebranie materiałów do wystawy i podsumowującej ją publikacji temat improwizacji tańca jako praktyki scenicznej. Otwarcie wystawy w Muzeum Sztuki w Łodzi (współkuratorka: Sonia Nieśpiałowska-Owczarek) zaplanowane jest na początek czerwca 2013, a książka ma ukazać się drukiem pod koniec października 2013 roku. Kwerendy odbyłam w takich instytucjach jak: Fales Library and Special Collections / New York University Library, New York Public Library for Performing Arts w Lincoln Center, Contact Quarterly / Northampton, Movement Research, Museum of Modern Art, Whitney Museum of American Art Archives. Pobyt pozwolił zebrać niezbędne materiały, a spotkania, które odbyłam, stanowią silną

motywację do wspierania niezwykle dynamicznie rozwijającego się środowiska tańca współczesnego w Łodzi.

Agnieszka Sosnowska, kwerenda biblioteczna w Berlinie, Niemcy

Moja kwerenda biblioteczna w Berlinie została podzielona na dwa etapy. Pierwszy poświęcony był rekoniesansowi w dokumentacji audiowizualnej - rejestracji spektakli tanecznych oraz performansu, głównie z lat 60. i 70. XX wieku, znajdujących się w zbiorach mediateki Universitätsbibliothek der Universität der Künste Berlin. Poszukiwałam dokumentacji prac klasycznych choreografów i tancerzy niemieckich (Mary Wigman) oraz choreografów współczesnych (Sasha Waltz, Susanne Linke czy Pina Bausch). Moje poszukiwania obejmowały także nielinalny przegląd archiwum dokumentacji spektakli wyprodukowanych w Berlinie prowadzony przez TanzForumBerlin. Drugi etap kwerendy skupiony był natomiast na pracy w Staatsbibliothek zu Berlin i miał na celu zapoznanie się z bieżącymi publikacjami niemieckojęzycznymi dotyczącymi tańca współczesnego oraz sztuki performansu. Efektem kwerendy jest przede wszystkim zebranie szerokiej bibliografii do trzeciego rozdziału rozprawy doktorskiej, zapoznanie się z materiałami audiowizualnymi, które są trudno dostępne w Polsce, a przede wszystkim dobór tekstów, które znajdują się w programie zajęć poświęconych ciału jako medium w tańcu oraz sztuce performansu prowadzonych przeze mnie w Instytucie Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego.

Katarzyna Szugajew, Stypendium danceWEB, festiwal ImPulsTanz, Wiedeń, Austria

Uczestnictwo w programie danceWEB przyniosło mi wiele inspiracji i pokazało nowe drogi zawodowego rozwoju, zarówno w dziedzinie pracy z ciałem, tańca, jak i szeroko pojętej sztuki performansu. Obcowanie z tak znakomitymi przedstawicielami współczesnego tańca jak Benoît Lachambre, Keith Hennessy, Ivo Dimchev, Alva Noë, Trajal Harrell, Philipp Gehmacher i Miguel Gutierrez ukazało mi niezwykle spektrum możliwości zajmowania się tematyką tańca i ruchu – od somatyki, poprzez doświadczenia szamańskie, pracę z gestami, tematykę *queer*, aż po filozofię percepcji. Pobyt zakładał codzienny udział w ok. trzech rodzajach zajęć albo *coaching projects*, natomiast wieczorami – oglądanie spektakli. Wszystko to okraszone zostało intensywną dawką treningu socjalnego, podczas którego

ćwiczy się umiejętność opisu przeżytych wrażeń lub przekazywania spostrzeżeń. Czuję, że to doświadczenie pomogło mi się rozwinąć i ukierunkować w tempie „fast-forward”.

Aleksandra Ścibor, I semestr nauki na Wydziale Tańca w Hochschule für Musik und Darstellende Kunst, Frankfurt nad Menem, Niemcy

Głównym celem programu Master für Zeitgenössisches Tanzpädagogik (MAztp) jest rozwijanie metod badania i rozpowszechniania sztuki tańca. MAztp koncentruje się na analizowaniu, dekonstruowaniu i tworzeniu na nowo materiałów służących nauczaniu oraz uczeniu się tańca. Wykłady, warsztaty, laboratoria i seminaria dają możliwość zdobycia nowej wiedzy w zakresie technik tańca, procesu twórczego, improwizacji i kompozycji, otwierają przestrzeń do eksperymentów i konstruktywnej wymiany obserwacji oraz pozwalają dookreślić swoje miejsce na pedagogicznej mapie tańca współczesnego. Pierwsze trzy miesiące nauki we Frankfurcie były dla mnie ogromną lekcją życia z tańcem.

(Aleksandra Ścibor, I semestr nauki na Wydziale Tańca w Hochschule für Musik und Darstellende Kunst, Frankfurt nad Menem, Niemcy. Fot. Miranda Glikson).

Paulina Święcańska, ECITE 2012 (European Contact Improvisation Teachers Exchange), Berno, Szwajcaria

ECITE jest międzynarodowym spotkaniem nauczycieli *contact improvisation*, podczas którego odbywają się seminaria, wykłady, prelekcje, warsztaty, performanse, jamy taneczne. Każdego roku jako miejsce spotkania ECITE wybierany jest inny kraj, którego przedstawiciele (nauczyciele *contact improvisation*) zostają wyznaczeni do organizacji tego wydarzenia. Co roku wyznaczone są również inne cele mające wpływ na wybór kraju. W 2013 roku założeniem jest zorganizowanie spotkania w państwie, w którym technika *contact improvisation* dopiero się rozwija i niezbędne jest szkolenie kadry instruktorskiej. ECITE 2013 odbędzie się w Krzyżowej koło Wrocławia i zostanie zorganizowane przeze mnie, Iwonę Olszowską, Dorotę Kamecką, Agnieszkę Rybak, Magdalenę Radłowską, Ewę Szubstarską i Małgorzatę Pianowską. Dzięki udziałowi w tegorocznym ECITE mam większą świadomość tego, jak zorganizować w Polsce kolejną edycję tego najważniejszego w Europie wydarzenia, dotyczącego metod pracy *contact improvisation*. Przede wszystkim ważna jest stała współpraca z całą grupą organizacyjną, a także organizacja comiesięcznych spotkań w całej ogólnopolskiej grupie, jak również kontakt z grupą ECITE za pomocą portali internetowych.

Marta Ziólek, staż w ramach studiów na wydziale choreografii w School for New Dance Development, Amsterdam, Holandia

Podczas mojego stażu asystowałam Xavierowi Le Roy przy projekcie *Untitled* zrealizowanym w ramach wystawy *12 Rooms* podczas Ruhrtriennale w Essen. Projekt ten stanowił dla mnie wyjątkową szansę uczestnictwa w pełnym procesie pracy nad nowym spektaklem Le Roy'a. Odwoływał się on do choreografii o tym samym tytule stworzonej w 2005 roku. Pierwotny projekt podejmował problemy związane z zagadnieniem manipulacji i ekonomią produkcji artystycznej. W Essen Le Roy powrócił do pojętego wówczas badania relacji identyczności pomiędzy kukłą a żywym performerem. W rezultacie choreograficzne decyzje artysty i performerów stworzyły swoisty artystyczny „event”, który miał miejsce w jednym z pokoiów podczas wystawy *12 Rooms*. Niewątpliwym atutem tej pracy był jej wizualno-dyskursywny charakter. Częścią projektu była rozmowa na temat performansu. Podczas stażu z Xavierem Le Roy miałam okazję bliżej przyjrzeć się problematyce jego pracy w praktyce – temu w jaki sposób praktyka ta angażuje pytania o system produkcji, reprodukcji i prezentacji pracy choreograficznej. Następnie wzięłam udział w festiwalu Théâtre de la Cite Internationale – TCI w Paryżu, który miał na celu prezentację prac młodych choreografów. Obserwowałam również pracę nad projektem *Continuous Project Altered Daily* (przywołującym spektakl Yvonne Rainer i Grand Union z 1970) realizowanym we współpracy z Christophem

Waveletem. Umożliwiło mi to poznanie projektu Yvonne Rainer podejmującego zagadnienie kolektywu, partytury i pracy w grupie.